

ระเบียบคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ
ว่าด้วยความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี
พ.ศ. ๒๕๖๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๕๙ คณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันตติออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ ว่าด้วยความรับผิดชอบและสมรรถนะของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้น

ข้อ ๓ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้น สามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทวัสดุกัมมันตรังสี

(ก) วัสดุกัมมันตรังสีประเภทที่ ๔ ชนิดปิดผนึก

(ข) วัสดุกัมมันตรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้

(๒) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทเครื่องกำเนิดรังสี

(ก) เครื่องกำเนิดรังสีประเภท ๑ ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

(ข) เครื่องกำเนิดรังสีประเภท ๒ ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

(ค) เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้

(๓) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี สามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๔ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางรังสี ดังต่อไปนี้

(๑) ทบทวนมาตรการและแผนการป้องกันอันตรายจากรังสีเป็นประจำทุกปี

(๒) จัดการเอกสารและวิธีการเพื่อให้ปฏิบัติได้ตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) มีความรู้ความเข้าใจกฎหมายว่าด้วยพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๒) ให้คำแนะนำผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทางรังสีภายในหน่วยงานให้เข้าใจและปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการดำเนินการเกี่ยวกับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- (๑) ปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาต
- (๒) ตรวจสอบไม่ให้เกิดการขาดต่ออายุใบอนุญาต
- (๓) จัดทำหรือทบทวนคำขอเกี่ยวกับใบอนุญาตเมื่อต้องขอรับใบอนุญาตหรือเมื่อต้องเปลี่ยนแปลงรายการในใบอนุญาต

ข้อ ๗ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการวางกฎระเบียบในการใช้ประโยชน์จากรังสี ดังต่อไปนี้

- (๑) วางกฎระเบียบในการปฏิบัติงานทางรังสีตามความจำเป็นของหน่วยงานให้สอดคล้องกับกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ให้คำแนะนำเกี่ยวกับสัญลักษณ์ทางรังสีพร้อมข้อความเตือนภัยที่เหมาะสมในแต่ละบริเวณ
- (๓) จัดทำและทบทวนแผนรักษาความมั่นคงปลอดภัยของวัสดุกัมมันตรังสี ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีตามข้อ ๓ (๒) ไม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะข้อนี้

ข้อ ๘ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการเก็บบันทึกและรายงาน ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำรายงานตามที่กำหนดโดยกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องและตามที่หน่วยงานภาครัฐหรือเอกชนผู้รับผิดชอบต้องการ
- (๒) จัดทำบันทึกที่กำหนดเป็นเอกสารและจัดเก็บหรือจำหน่ายอย่างเหมาะสมตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๓) จัดส่งบันทึกและรายงานให้สำนักงานตามระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๙ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการให้ความรู้ด้านการป้องกันอันตรายจากรังสี ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้การฝึกอบรมด้านการป้องกันอันตรายจากรังสีแก่ผู้ปฏิบัติงานทางรังสี
- (๒) ให้คำปรึกษาแนะนำด้านการป้องกันอันตรายจากรังสี

ข้อ ๑๐ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการตรวจพิสูจน์ (inspection) ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบให้ผู้ปฏิบัติงานทางรังสีได้รับรังสีน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างสมเหตุสมผลตามมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้น ๆ และต้องมีให้ได้รับรังสีเกินปริมาณที่กำหนดโดยกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- (๒) สำนักรังสีเพื่อให้มั่นใจว่าการดำเนินการของผู้รับใบอนุญาต รวมถึงอุปกรณ์และสถานที่ที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๑ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการควบคุมการได้รับปริมาณรังสีของผู้ปฏิบัติงาน โดยการควบคุมดูแลให้ผู้ปฏิบัติงานทางรังสีได้รับรังสีน้อยที่สุดเท่าที่จะสามารถดำเนินการได้อย่างสมเหตุสมผลตามมาตรฐานการปฏิบัติงานนั้น ๆ

ข้อ ๑๒ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอันตรายจากรังสี ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ให้พร้อมที่จะใช้ในงานที่ต้องการ

(๒) บริหารจัดการให้ผู้ปฏิบัติงานทางรังสีมีเครื่องบันทึกปริมาณรังสีประจำตัวบุคคลและรายงานผลการได้รับรังสีของผู้ปฏิบัติงานทางรังสีตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๓) จัดให้มีการสอบเทียบมาตรฐานและดูแลรักษาเครื่องสำรวจรังสีตามกำหนด และเก็บบันทึกหลักฐานผลการสอบเทียบมาตรฐานและดูแลรักษา

ข้อ ๑๓ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับต้นตามข้อ ๓ (๑) และ (๓) ต้องมีสมรรถนะด้านการบริหารจัดการทะเบียนวัสดุกัมมันตรังสี ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมดูแลการจัดซื้อวัสดุกัมมันตรังสีไม่เกินไปกว่าที่ได้รับใบอนุญาตหรือได้แจ้งการครอบครองหรือใช้

(๒) จัดทำและควบคุมดูแลทะเบียนวัสดุกัมมันตรังสีชนิดปิดผนึก

(๓) ควบคุมดูแลการขนส่งและการเคลื่อนย้ายวัสดุกัมมันตรังสีให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและความมั่นคงปลอดภัยทางรังสี

(๔) รับและเปิดหีบห่อตามแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยและแนวปฏิบัติในการขนส่ง

(๕) จัดเตรียมเอกสารเพื่อสำแดงต่อผู้รับขนส่ง และเอกสารอื่นที่กำหนดโดยกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(๖) ควบคุมดูแลบริเวณที่เก็บรักษาวัสดุกัมมันตรังสีและกากกัมมันตรังสี ทั้งที่เก็บรักษาชั่วคราวและที่เก็บรักษาถาวร

(๗) ควบคุมดูแลบริเวณที่มีการใช้ประโยชน์จากรังสีให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น การติดตั้งสัญลักษณ์ทางรังสีพร้อมข้อความเตือนภัยที่เหมาะสม การจัดพื้นที่การรักษาความมั่นคงปลอดภัย และการกำบังรังสี

(๘) ดำเนินการเกี่ยวกับกากกัมมันตรังสีให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๒

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับกลาง

ข้อ ๑๔ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับกลาง สามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทวิศวกรรังสี สามารถรับผิดชอบดูแล วิศวกรรังสีได้ทุกประเภทยกเว้นประเภท ๑

(๒) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทเครื่องกำเนิดรังสี สามารถรับผิดชอบดูแล

(ก) เครื่องกำเนิดรังสีประเภท ๑ ที่มีไว้ในครอบครองเพื่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัย

(ข) เครื่องกำเนิดรังสีประเภท ๒

(ค) เครื่องกำเนิดรังสีที่ต้องแจ้งการครอบครองหรือใช้

(๓) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทวิศวกรรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี สามารถ รับผิดชอบดูแลวิศวกรรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๑๕ ให้นำข้อ ๔ ถึงข้อ ๑๓ มาใช้บังคับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับกลาง โดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ นอกจากสมรรถนะตามข้อ ๑๕ แล้ว เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับกลาง ต้องมีสมรรถนะเพิ่มเติมในด้านดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ด้านการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางรังสี

(ก) บริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางรังสีและงบประมาณ

(ข) ให้คำแนะนำผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทางรังสีภายในหน่วยงานให้เข้าใจความปลอดภัย ทางรังสี

(๒) การตรวจสอบ (audit)

(ก) ค้นหาจุดอ่อนหรือจุดบกพร่องในแผนดำเนินการด้านความปลอดภัยทางรังสี ของหน่วยงาน

(ข) แนะนำมาตรการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเพื่อแก้ไขจุดอ่อนหรือจุดบกพร่อง ในแผนดำเนินการ

(๓) ด้านการสอบสวน (investigation)

(ก) สอบสวนเหตุผิดปกติของการได้รับรังสีสูง

(ข) สอบสวนการปนเปื้อนทางรังสีบนพื้นผิว และการสูญหายของวิศวกรรังสี ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีตามข้อ ๑๔ (๒) ไม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะข้อนี้

(ค) จัดทำรายงานการสอบสวนเพื่อเสนอต่อสำนักงาน

(๔) ด้านการตรวจวัดปริมาณรังสีประจำตัวบุคคล

(ก) ฝ้าตรวจการได้รับรังสีจากการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานทางรังสี และตรวจสอบ ประเมินเมื่อผลการบันทึกรังสีนั้นพบว่าการได้รับรังสีสูงเกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

(ข) จัดให้มีการดำเนินการเพื่อแก้ไขสาเหตุแห่งการได้รับรังสีสูงนั้น และจัดทำรายงาน เสนอต่อสำนักงาน

(ค) ให้คำแนะนำต่อหน่วยงานที่มีผู้ปฏิบัติงานทางรังสีซึ่งเป็นหญิงมีครรภ์ ให้สามารถปฏิบัติงานทางรังสีได้ โดยได้รับรังสีไม่เกินกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือปรับเปลี่ยนงานถ้าจำเป็น

(ง) จัดให้มีการเฝ้าตรวจการได้รับวัสดุกัมมันตรังสีเข้าสู่ภายในร่างกายตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีตามข้อ ๑๔ (๒) ไม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะข้อนี้

(๕) ด้านการควบคุมการปนเปื้อนทางรังสีบนพื้นผิว ในการจัดให้มีการสำรวจการปนเปื้อนทางรังสีบนพื้นผิว หรือทดสอบการรั่วไหลภายในห้องปฏิบัติการ เครื่องมือ ผู้ปฏิบัติงาน หรือในบริเวณที่เก็บรักษาวัสดุกัมมันตรังสี รวมทั้งการจัดการชำระล้างการปนเปื้อนทางรังสีบนพื้นผิวในบริเวณที่ปฏิบัติงานทางรังสี ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีตามข้อ ๑๔ (๒) ไม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะข้อนี้

(๖) ด้านวิธีดำเนินการในกรณีเกิดเหตุผิดปกติทางรังสีหรืออุบัติเหตุทางรังสี

(ก) จัดทำและทบทวนแผนการเตรียมความพร้อมสำหรับเหตุผิดปกติทางรังสีหรืออุบัติเหตุทางรังสี

(ข) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ระดับเหตุเบื้องต้นในการจำกัดผลกระทบที่เกิดขึ้นจากอุบัติเหตุทางรังสี และดำเนินการฝึกซ้อมด้วยเป็นประจำ

หมวด ๓

เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูง

ข้อ ๑๗ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูง สามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีตามที่กำหนด ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทวัสดุกัมมันตรังสี สามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีได้ทุกประเภท

(๒) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทเครื่องกำเนิดรังสี สามารถรับผิดชอบดูแลเครื่องกำเนิดรังสีได้ทุกประเภท

(๓) เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสี ประเภทวัสดุกัมมันตรังสีและเครื่องกำเนิดรังสี สามารถรับผิดชอบดูแลวัสดุกัมมันตรังสีหรือเครื่องกำเนิดรังสีตาม (๑) และ (๒)

ข้อ ๑๘ ให้นำความข้อ ๑๕ และข้อ ๑๖ มาใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูง โดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ นอกจากสมรรถนะตามข้อ ๑๘ แล้ว เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีระดับสูง ต้องมีสมรรถนะเพิ่มเติมในด้านดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ด้านการสอบสวน (investigation)

(ก) การประเมินความปลอดภัยทางรังสีของสถานที่จัดเก็บ สถานที่ติดตั้งหรือใช้รังสี และสถานที่ปฏิบัติการทางรังสี

(ข) ให้คำแนะนำผู้บริหารในการออกแบบสถานที่จัดเก็บ สถานที่ติดตั้งหรือใช้รังสี และสถานที่ปฏิบัติการทางรังสี

(๒) ด้านการควบคุมการแพร่กระจายการปนเปื้อนทางรังสี ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยทางรังสีตามข้อ ๑๗ (๒) ไม่จำเป็นต้องมีสมรรถนะข้อนี้

(ก) การประเมินโอกาสการแพร่กระจายของการปนเปื้อนทางรังสี

(ข) ให้คำแนะนำผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทางรังสีภายในหน่วยงานให้เข้าใจถึงวิธีการควบคุมแพร่กระจายการปนเปื้อนทางรังสี

(๓) ด้านวิธีดำเนินการในกรณีเกิดเหตุผิดปกติทางรังสีหรืออุบัติเหตุทางรังสี

(ก) การพัฒนาวิธีการเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับเหตุฉุกเฉินทางรังสีของหน่วยงาน

(ข) การเป็นหัวหน้าทีมของหน่วยงานในการเข้าระงับเหตุผิดปกติทางรังสีเบื้องต้นตามแผนป้องกันอันตรายจากรังสี และการประสานให้ความร่วมมือแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อแก้ไขบรรเทา หรือระงับซึ่งอันตรายหรือความเสียหาย

(ค) ให้คำแนะนำผู้บริหารหน่วยงาน ถึงโอกาสของลักษณะหรือการขยายขอบเขตความเป็นอันตรายหรือความเสียหาย รวมถึงวิธีการแก้ไข บรรเทาหรือระงับซึ่งอันตรายหรือความเสียหายนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ดอน ปรมัตถ์วินัย

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ